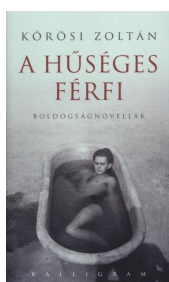

VASS NORBERT

Ferencváros-zen

Kőrösi Zoltán: *A hűséges férfi*

Érdes, rekedt hangon leírt szövegek. Lassan morzsolgatott, ködös álomszekvenciák és melankólia. Betonszürke és sötétkék. Kőrösi Zoltán *A hűséges férfi* című kötetében bérházi, álomási és utcai adomákat, egymás melletti elbeszéléseket, reményeket és vágyakat gyűjt

össze és gyúr város-történetekké. Rutinokról, sétákról, körökről beszél. Az álmodás és ébrenlét, árnyék és fény közötti vékony, alig észrevehető mezsgyéről. Afféle boldogság-monotóniáról. Elsősorban az idővel van dolga. Írásaiban évszakok kavarnak és emlékek. Minden perc ezernyi új történet, a halál nem lehet elmúlás. „(H)iszen nincs is nagyobb öröm, mint az egyformaság, amiben megáll az idő.” – ahogy írja egy helyen.

Túlzás nélkül állítható, hisz kiérzik a sorokból: Kőrösi Zoltán mindent tud a szereplőiről. Jóval többet, mint amit egy-egy képbe sűrít, párol, tömörít. Egy ferencvárosi kocsmában, fröccs mellett minden bizonyonnyal végig is mondaná élettörténetüket, melyből a novellákban csak pillanatok, emléktörödékeket, gondolati láncokat villant fel. Végig bizony, tanulmányi átlagokkal, szerelmekkel, dolgos hétköznappal és mindennapi szürreáliákkal együtt. Mert az író (és szereplői) világában mindnaposak az érdekes jelek. A hangok, hírnökök egyszer csak megjelennek, majd tovatűnnek. A tervezési hibás vízlevezető csőbe emberi énekhang szökik,

három férfi apró műszerekkel a világ állapotát méri fel, a bokrok között, libbenő rajokban vörössárga halak úsznak, az égen lomha, zöld madár vitorláz. A hóban abbamaradnak a lábnyomok, a Rózsák tere felett idegen úrhajók járőröznek. Ám ezek a megmagyarázhatatlan

események valahogy mégsem billentik meg az átélt és átértett aszfaltvalóságot. Teljes természetességgel simulnak bele az események zajlásába, ezért szinte szükségtelen és felesleges is a miérten rágódni. Talán az zavarna, ha nem lennének.

Minden novella újabb lámpát gyújt egy kilencedik kerületi bérlakásban, újabb redőnyt húz fel egy körüti erkélyen. Akárcsak az elbeszélő, mi olvasók is ott sétálgatunk a pesti utcákon, ott ücsörgünk a vidéki vasútállomáson. A fényeket figyeljük, a sötétet, meg a morajlást. Ebben a lassú és csendes, zajos és zakatoló világban az emberek nap-hosszat a fákat, a madarakat nézegetik, de egymást nem hallják meg. Emlékeket cipelnek magukkal a félhomályos emeletekre. Akár évekig szótlánul tevékenykednek, mire pedig végre beszél-nének, nincs már kihez, szavukra senki sem kíváncsi. A megpróbáltatásokon, változásokon évtizedes rutinjaik rugdalják át őket. „Mi más volna, talán a megszokás segít, hogy a test észrevétlen maradjon.”

A novellák szövegén belül, a kötet szövegei között, sőt, olykor Kőrösi ko-

rábbi köteteiből már ismerős hangulatfestő mantra-mondatok és történet-fragmentumok keringenek. Mint zizegve köröző legyek, a helyben járó időt jelzik. Hiába van minden változásban, a novellák hősei vágnak az állandóra, ragaszkodnak hozzá, táplálkoznak belőle. „(M)i lehet ennél fontosabb, állva maradni, miközben minden múlik el.” – olvassuk az egyik írásban. Frontok vonulnak, csapadék ragad a város testébe, az épületek közé és az emberek szívébe. Ebben a kemény mondatokkal megírt, szavak nélküli világban a halál sem válaszfal, a rutinokat az sem írhatja felül. És talán éppen ebben a nosztalgia-ában, valami nemlévő képzelésében, megidézésében rejlik a varázs, az út kifelé, a harmónia. Mert „...az a boldogság, hogy amikor már elmúlt az élet, akkor is lehessen emlékezni rá.”

Mit kaphatunk a kötet novelláitól? Szikár, szép hangulatokat, évszak- és érzetfotókat. Képeslapokat, mozgó-, és élőképeket. Máskor lomha körsvenket, melynek szereplői túl messze állnak tőlünk ahhoz, hogy alaposan megismerjük őket, ahhoz viszont túllontól közel, hogy panaszukat, örömeiket elengedjük a fülünk mellett. Ahogy dadogó beszélgetéseiket kémleljük, behallgatunk az „egymás mellett elsikló mondatok” közé, talán azt is megérthetjük, hogy miért nem értik egymást.

A történetek szereplői gyakran utaznak villamoson, de ha nem a síneken gördülnek, életük – úgy látszik – akkor is kötött pályán mozog. Kitérők nemigen léteznek számukra, és kintről nézve az irányok is gyakran megkérdőjeleződnek. Mint a villamosvezetők, ha szembetalálkoznak, biccentéssel üdvözlik egymást, mert hallani nem hallják. Párhuzamosan futnak a kötetben is az életek, és alig keresztezik egymást.

Kőrösi novelláiban álmos, remeg, kattog és álmoktól nehéz a város. Épületein fények és árnyak csúszkálnak. Utcáiba, ajtónyikorgásaiba sorsok ivód-
tak, falaira szívvel keretezett történetek karcoltattak. E különös hely gesztusait figyelni meg, ennek sorsait hallgatja ki Kőrösi. Megfigyel, láttat és helyettünk lát. Mint a *Nyár* című novellában feltűnő, nejlon otthonkában sétálgató aszszony, aki egy vasdobozban fekvő fiatal férfit – talán a fiát? – tolja a járdán, és meséli neki a várost. Valahogy így tesz Kőrösi Zoltán is. Finom vonásokkal retinánkra pingálja lírai, szívszorító, boldog-szomorú, halk zenéjű dalait. Talányokat szövegesít meg, álmokat láttat, és maga elé morog valami szép, tiszta Ferencváros-zent.

(*Kalligram, Pozsony, 2011*)

